

TATİL SOHBETİ

Ağabeyine kırgın olan küçük Özal: "Aile, hareketlerine dikkat etmeli"

Yusuf Özal çekiyor

HINDİSTAN ve Gandhi olayı farklı. Özal soyadı, bizde, benim durumumda görüldüğü gibi bir yüküdür aslında. Bu hanedan meselesi bizim partimizle yipratmıştır. Cumhurbaşkanı beni atasa bile kabul etmem. Adaylığımı da koymam. Ben pragmatik bir insanım. Olacakları ve olabilecekleri düşünüyordum. Politikada ancak bugün içinde bulunduğum şekilde hizmet etmem mümkündür. Ama ben bir kişiyim. Diğer Özal soyadlı kişilerin de aynı duyarlılıkta olması gerektiği kanaatindeyim. Sadece politikaya girerler değil, politikanın dışında olanların da kend hanelerinde, hallerinde ve yaşantılarında dikkat etmesi gereken hususlar vardır.

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın kardeşi Yusuf Bozkurt Özal'ın evindeyiz. İki saati aşan görüşmemizin en az 45 dakikası teybi kapatarak geçiyor. Yusuf Özal, ağabeyi ile ilgili sorularla hayli özenli ve titiz. Saygıda hiç kusur etmiyor. Ama Yusuf Özal kırgın... Yusuf Özal üzgün. Öyle üzgün ki, Yusuf Özal politikadan ayrılmayı düşünüyor. "Barakaca-ğım" diyor... Seçimlere kadar götürürüm diye düşünüyor... Kim bilir belki de Türkiye'yi hepten terk etmek de akıldan geçiyor... Bir ara eşi Heidi Özal içeri giriyor. Politikadan çıkayacağı... Dinlemek bile istemiyor... Sanki "Nasıl oldu da bu noktalar geldik?" der gibi bir halli var... Belli ki o da politikadan uzaklaşmak istiyor... Kardeş Özal, soyadından dolayı politikaya hiç de sıcak bakmıyor.

HAMLE GEREK

— "Sayın Özal, sizinle ilk söyleşim 1987 seçimlerinin hemen ertesindeydi. DPT Müsteşarlığı'ndan ayrılmış, politikaya ısınma zorları içindeydiniz. Ekonomiden politikaya, Özal ailesinden, hanedana kadar her şey konuşulmuş. Zaman su gibi akıyordu. Üç buçuk yıl olmuş. O günler ne kadar unutuluyordunuz. Enflasyonun 5 yıl içinde tek haneli rakamlarla konuşulduğu söyleniyordu. Neden-se olmadı. Durum bugün beş aşağı beş yukarı, beş yıl öncesinin aynı. ANAP iktidarı nerelerde yanlış yaptı da ekonomiyi bir türlü düzeltemedi?"

— "Benim o zaman söyletiğim doğrudur. Bu gün sorulsa aynı yanıt veririm. Seçimlerdef yeni çıkmıştı. 1986'da aşağı çekilen enflasyon yeniden tırmanışa geçmişti. Hatırladığınız. Aralık ayında yüzde 11 civarında idi. Hatırlarsanız, 1988'e girerken en büyük problemlerden biri döviz darlığıydı. 1988'de ekonomide büyük reformlar yapıldı, döviz kuruları serbest bırakıldı, faizler serbest bırakıldı. Enflasyon ikinci plana itildi, döviz sorununun üzerine gidildi. O daha aktı. Bu sorun aslında da. Ancak 26 Mart seçimlerinden sonra muhalefetin dürtüsü ile mecburiyetten ekonomik politikalar değişti."

— "Bile bile değiştirildi diyorsunuz?"

— "Hayir zorunlu kaldı, muhalefetin ve ortamın itmesi sonucunda bu değişiklik yapıldı. Enflasyon kontrol altına alacak orta vadeli tedbirler, kamu finansman açıklarının azaltılması ve para politikalarının da bununla uyumlu şekilde yürütülmesinden geçer. Bir kere bunu aklamızdan çıkartalım. Merkez Bankası tek başına pratik politika belirleyemez. Sadece Merkez Bankası operasyonu ile enflasyon düşürülemez. Mali politikalarla desteklenmelidir."

MESELA DİYORUM

— "Acaba yetki kanununda daha fazla hangi tür özgürlükler talep ediliyor?"

— "Anlatayım. Hükümet parlamentodan şu yetkiyi istedi: Devletin personel düzenlemelerini yapmak, organizasyonda değişiklikleri ve bir de bazı ekonomik konularda yetki istedi. Biz devletin personel ve organizasyon konusundaki yetki talebini haklı gördük ve aşağı Meclis'e indirdik. Yalnız ekonomik konularda istemiş olduğu çeşitli kanunlarda değişiklik yapma yetkisini vermedik. Bunlar hangi konulardı, özelleştirme, Ticaret Kanunu, Bankalar Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Bankalar Kurulu bunları Meclis'e getirmenden istediği gibi değiştirmek istiyordu. Yani bir gün kalkacak-sınız, anonim şirket rejimi değişmiş, bir gün kalkacak-sınız sermaye piyasası kanunları değişmiş. Mesela diyorum. Bu yetki, bu imkanı veriyordu."

— "Çoğunluğa sahip bir iktidar bunları zaten geçirir."

— "Ama parlamentodan geçer. Ve vatandaşları ilgilendiren bu konular da parlamentodan geçmelidir. Fark şurasıdır: Parlamentoda karar bir gecede çıkmaz, konuşuluyor, tartışılıyor, komisyonlarda görüşülüyor. Belli bir zaman içerisinde yapılıyor. Demokrasinin esası da budur. Aslında bu kanun 1 Mayıs günü aşağıda görüşülecek ve kanunlaşacaktır. Fakat 30 Nisan günü bir gün evvelinden bazı öneriler hazırlandı ve bizim gönderdiğimiz şekilde yetki kanununa bu önerilerle ilaveler yapılabileceğini de. Ve şu niyet ediyim, bu ilaveler içerisinde Toplu Sözleşmeler ve Sendikalar Kanunu, Sosyal Sigortalar Kanunu, Bağ-Kur Kanunu, özelleştirme gibi kanunlar vardı."

— "Yeni bir gecede toplu sözleşme ve sendikal haklarımız değişebilir, sigorta ya da Bağ-Kur emeklileri bir sabah kalktıktan sonra sürprizlerle karşılaşılabiliyor, diyorsunuz. Mesela diyorum tabii..."

— "Olabilir, Hükümet bu yetkiyi isteyebilir

Hüsnü Doğan'a sayılan muamelelerin unutulacak bir hadise olmadığını söyleyen Yusuf Bozkurt Özal, 'seçimlere kadar götürdükten' sonra politikayı bırakma eğiliminde. Yusuf Özal, soyadının kendine yük olmaya başladığını söylüyor

ÖZCAN ERCAN

kez toplanalım da mevcut tasarı ve teklifleri bir yıl içinde Meclis'e göndereyim. Başkan olarak görüşülecek konuları öneminde göre belirleyici bir kişi olarak ben de siktini duymaktayım ama başka yol yok."

— "Bekleyenler arasında Cumhurbaşkanı'na geniş yetkiler veren yetki kanunu tasarısı da var. Bu tasarıyla çıkarılmak için direndiğiniz öne sürüyorsunuz. Yani siz kardeş olarak ağabeyinizin yetkilerini genişletilmesine karşı çıkıyorsunuz. Bu tereddüt nereden kaynaklanıyor? Yanlış yorumsam siz başkanlık sistemini savunuyordunuz."

— "Bakin Özcan Hanım, şöyle söyleyeyim: Yetki kanunu bizim Anayasamızda der ki, Meclis'in yetkileri devredilemez. Ama bir yerde de yollar ki sınırları, konusu belirlenmek kaydıyla Bakanlar Kurulu'na kanun hükmünde kararname çıkarılabilir yetkisi verilebilir. Ancak yerleşmiş demokrasilerde yoktur. Bir ABD'de bunu düşünmek bile mümkün değildir. ABD'de cumhurbaşkanının kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi yoktur. Kanun tasarısı bile verme yetkisi yoktur. Ancak milletvekilleri kanun teklifi verebilirler. Biz başkanlık sistemi derken yanlış anlaşıldı. Sanki son derece herkesten kuvvetli bir başkan ortaya çıkarmak istiyoruz sanıldı. Öyle değil. Geçenlerde üç arkadaşla ABD'ye gidip inceledik. ABD Başkanı'nın oradaki yetkileri benim tespit ettiğim kadarıyla bizdeki sisteme göre çok daha az."

— "Bizde cumhurbaşkanının yetkilerinin ABD Başkanı Bush'tan daha fazla olduğunu mu söylüyorsunuz?"

— "Şu anda bizde daha fazla. Türkiye'de cumhurbaşkanı ile hükümeti beraber düşündüğümüz mü, daha yetkililer. Mesela bir yetki kanununda yetki verdiğimiz zaman, böyle bir yetkiyi ABD cumhurbaşkanına vermeleri mümkün değil. Ben başkanlık sisteminde geçelim dedim diye bazı yerlerden diktatörlük istiyorlar diye tepkiler oldu. Çok yanlış. Başkanlık sisteminde geçildiğinde Meclis'in ve yarğının da aynı şekilde kuvvetlerin ayrımı prensibine göre çalışması lazım. Oysa bugün Meclis ile icra iç içe. Milletvekilleri bugün aynı zamanda bakan. ABD'de başkanlık sisteminde bu mümkün değil. Bir milletvekili bakan olduğu zaman milletvekilliğinden istifa eder. Bençe sistemin en zayıf taraflarından biri bu. Milletvekilleri milletvekilliğinden çok bakanlık ilgilendirmektedir. İcrat ilgilendirmektedir. Bu da tabii siktini yaratmaktadır."

ÖZAL YORULMASIN

— "Nasıl bir hamle bu? Bu kadar kolayca neden yapıyor?"

— "Efendim hamle, bu kongreden geçer. ANAP kongresinden. Kongreden sonra muhakkak yeni bir hükümet, yeni bir başkanlık dıvanı kurulacaktır. Kurulması lazımdır. Benim söyleyeceğim hadiseleri kendimi kapmış, akitinde sürüklenen bir idare değil de, hadiselerin önüne geçmiş, hadiseleri güden ve onlara yön veren bir görünümle ortaya çıkacak bir yönetim. Bu da yeni bir hükümet ve yeni bir başkanlık dıvanından geçer. Yani sadece başkan değil, onun getireceği kadronun bu işlere hâkim olmasıdır."

— "Böyle bir kadroya sahip mi ANAP?"

— "Bu kadrolar var ANAP'ta. Biz 83'te geldiğimizde kabinede daha önce bakanlık yapmış iki kişi vardı. Biri Turgut Bey'di, diğeri de Kaya Bey. Onlar da askeri dönemde bakanlık yapmışlardı. Bugün ise seçilmiş değil, seçilmiş ama bir daha seçilmiş, politikayı öğrenmiş, bakanlık yapmış milletvekillerimiz var. Şu anda ANAP'ın yapacağı kuvvetli bir başkan ve ekiple işe sahip olacaktır."

— "Nasıl bir genel başkan sürüklük götürür? Bu tipli bize çizer misiniz?"

— "Başkanlık benim aradığım vasıflar şunlar: Ben, genel başkan cumhurbaşkanı ile ilişkilerinde Adnan Menderes-Celal Bayar ilişkisini örnek istiyorum."

— "Peki, ya cumhurbaşkanı?"

EHVEN-İ ŞER

— "O zaman neden acaba Yıldırım Akbulut'u geçen kongrede aday olarak gösterdi; ANAP içinde var olduğunu söylediğiniz kişiler yönelmedi ve süreklî müdahale emre zaman kaldı?"

— "1989'un şartları farklıydı. Seçim yenilgisi geçmişti. Parti içi dinamikler ve şartlara göre bu atama yapılmış. Bugünün seçiminde ise bugünün şartları geçerli. Dinamik, partiyi sürükleyip götürcek bir başkan bize seçimleri kazandırır. Aksi halde seçim kazanamayız. ANAP perişan olur gider."

— "Peki, sizin adayınız kim? Böyle biri varsa ANAP'ta bize aday kim?"

— "Var tabii. İsim vermiyorum. Ama milletvekilleri bunları biliyor."

— "Ortaya çıkan bir sürü başkan adayı var. Sizin adayınız bunlar arasında mı?"

— "Bakin ben açık açık isim vermemeyim. Bizim parti olarak problemlerimiz var. Bu lider bu problemleri halledecek yapıda bir lider olmalıdır. Böyle bir lider de cumhurbaşkanı ile oturup iktisadi konularda münakaşa edebilecek, bilgili, ondan geri kalamayacak bir adam olur ancak. Yoksa teslim olur. Teslim olur demeyim de her gün gider akıl danışmaya kalkar. Böyle bir lider partiyi sürükleyip seçime götürmez. Turgut Bey götürmeyecek ANAP'ı seçime. Ebbatte kendisi manevi liderdir. Ama seçime sürükleyecek olan parti başkanıdır."

— "Sayın Özal, ANAP başkan adaylarının sayısı her geçen gün artıyor. Geçen kongrede de böyle olmuştu. Ve sonunda cumhurbaşkanı beklenmedik birini, yani Sayın Akbulut'u atmıştı. Acaba bu sefer de böyle bir hamle gözüylebilir miyiz?"

— "Geçen sefer böyle olmadı. Tek aday Hasan Celal Güzel'di. Ve Turgut Bey'in geçici olarak bu kez başkanı ben tayin ettim, ondan sonraki olağan kongrede siz seçin şeklinde yaklaşım da bulundu. Bugün durum farklı. Bilemiyorum, belki gene

ÇOK BAŞLILIK SORUN YARATIR Ekonomide çok başlilik sıkıntı yaratabilir. Ama çok başlilik istenirse giderilebilir. Bu aslında Sayın Başkan'ın yetkisindeydi. Her zaman da olmuştur. Aynı bakanlıklara dağıtılmış yetkileri Başkan, bir yazıyla bir bakanda toplayabilir. Turgut Bey zamanında bunu yapmıştır (Fotoğraf: Yavuz YÜKSEL)

— "Cumhurbaşkanı, en yüce mevkidedir, manevi liderdir. Siktinlarda, ihtilâflarda aranır. Günlük işleri başkan götürür, yürütür ve başkanın halkın nezdinde sürükleyici itibarı vardır."

— "Yani cumhurbaşkanı ile bugünkü ölçülerde temas olmasın mı diyorsunuz?"

— "Hayir böyle demiyorum. Ben cumhurbaşkanına gidilmesin, cumhurbaşkanıyla karşı karşıya gelinmesin demiyorum. Bu düşünce yanlış. Bilişik meselelerin genel istikametinin çizilmesinde, önemli kararlarda kendisine gidilir sorulur, ondan istikamet alınır. Ama günlük işlerin içine çekilecek de yerilmesin diyorum. Bütün bu günlük, hatta hatta aylık işleri başkan yürütün."

— "Bu seçeneğin her iki taraf için de geçerli olması lazım. Yani hem cumhurbaşkanı hem de başkan bu konuda istekli olmalı."

— "Bakin bunun böyle olması için, genel başkanın hadiseleri hâkim olabilmeye lazımdır. İlgisizle, becerisizle, tecrübesizle. Hâkim olmazsa, tabiatıyla cumhurbaşkanı her gün gider. Cumhurbaşkanı istemese de gider. Sakin ola ki parti tabanı kongrede bir yanlışlık yapıp işi ehline değil de, siyasetin gereği hangisi önde ise ona verelim diyen bir anlayışta yönlendirir hata olur, parti yipranır."

— "Sizce Sayın Turgut Özal günlük gelişmelerden başkan tarafından soyulanmasına izin verecek midir? Sanırım ANAP'ın manevi lideri olarak kendisi zaten güdülen hükümete ve yönetime yardımcı olmak istiyor."

— "Ben Turgut Bey'in kardeşiyim, çok iyi tanıyorum kendisini, emin olun meseleleri hakkında götürün birisi olduğu zaman onun işine karışmaz. O müdahale işleri iyi götürülüyorsa yapar, yani mecbur edilir. Meseleleri iyi giderse Turgut Bey müdahale etmez. Turgut Bey'e onlar girmek zorunda kalırlar. Herkes Turgut Bey'in işleri kendisinin yürütmek istediğini sanıyor, hayır, doğru değil. Hakıyla yapılsa neden etsin?"

ADAY OLMAK

— "Biz 26 Mart seçimlerinden sonra Hüsnü Doğan Bey'i Başkan'ın ağıdından söylenelemlerinin zarar verdiğini ve bizim yeni kurulacak kabinede yer almadığını gerektiği söyledik. Ben buna hâlâ inanıyorum. Ancak mesele o boyutlara gelmiştir ki, bir Hüsnü Doğan Bey'in hanedan meselesiyle uzaktan yakından ilgisiz kalmıştı. O nedenle aday olması tabii karşılanmalıdır. Benim durumum böyle değil. Aile dışına itilme bile soyadın Özal. O nedenle aradan bir milletvekili olarak, Özal soyadı sürdürüyorum. Ama ben bir kişiyim. Diğer Özal soyadlı kişilerin de aynı duyarlılıkta olması gerektiği kanaatindeyim. Ciddi bir konudur ve ciddi bir şekilde de partiyi ekti emtiştir. Sadece politikaya girerler değil, politikanın dışında olanların da kendi hareketlerinde, kendi hallerinde, yaşantılarında dikkat etmesi gereken hususlar bunlar."

— "Sayın Cumhurbaşkanımız siz atasa kabul eder misiniz?"

— "Hayir etmem. Adaylığımı da koymam. Sebabi de, bu hanedan meselesi bizim partimizle yipratmıştır. Ben pragmatik bir insanım. Olacakları ve olabilecekleri ben düşünüyordum. Politikada bugün, ancak bugün içinde bulunduğum şekilde hizmet etmek mümkündür. Bu da bana büyük ölçüde zaten tecrübe kazandırıyor. İlerde ne olur, önümüz açılır mı, imkân doğar mı? Bu da Allah'ın takdiridir."

— "Siz bir beyanattanız da, Ben Turgut Bey'e yardım için buradayım, yardım edemeyeceğim durum olursa çeker giderim' demişsiniz. Turgut Bey'in artık size ihtiyacı mı?"

— "Ben o sözünü DPT Müsteşarı iken söylemiştim. Bürokrat olarak. Sonra politikaya atıldım. Bugün politikacı olarak memleketime hizmeti her şeyin önünde görüyorum."

— "Gazetelerden izliyoruz. İki kardeş arasın-

POLİTİKA HEVESİ

da bir kırgınlık var gibi. Ağabeyiniz sizin oğlunuzun düğününe, siz de Efe'nin düğününe gitmediniz. Bu anlaşmazlığınız ne kadar siyasi, ne kadar ailevi ilişkilerden kaynaklanıyor?"

— "Siyasetle aile ilişkilerini birbirine bulaştır-mam. Ben buna hep dikkat etmişimdir. Mesela benim eşim hiç politikamızı, siyasetimizi karışmamıştır. Bunu söylerken Sayın Cumhurbaşkanı için böyle olmalıdır demek istemiyorum. Bizim cumhurbaşkanı ile olan ailevi ilişkilerimiz de siyasete bulaştırılmamalıdır. O şekilde söylüyorum. Ağa-bey-kardeşlerimizle siyaseti karıştırmamak lazımdır."

— "Efendim sadece kardeş olarak değil, aynı zamanda hemen hemen aynı dünya görüşünü paylaşan iki kardeşin arasında bir siyasi fark var mı? Ya da uygulanan itilâat politikalarında?"

— "Turgut Bey'le aramızdaki siktinin esas temeli, bizim, bu memleketle yapılacak hizmetler konusunda bir düşünce farkımız yok. İklimizin de bu memleketin hangi yönünde kalkınması gerektiği konusunda tam ittifakımız var. Ama bazı meselelerde, metotlarda, parti içi meselelerde farkımız olabilir. Mesela son Hüsnü Doğan Bey'le ilgili yapılan işle-mi ben hiçbir zaman içime sındırmadım. Hüsnü Doğan Bey, fevkalade dırvaylı bir devlet adamıdır. Bu durumda düğün meselesi söyleşme söyleşin kendisinin suçu değildir. Konuştuğum, kendi siyasi görüşünü açıkladım. Bu görüş nedeniyle böyle bir reaksiyona karşı karşıya kalmamalıydı. Burada siktini var. Sormak istiyorsanız yanıtım bu. Bunu hiçbir zaman içime sındırmadım. Ve gönül ister ki, bundan sonra da böyle hadiseler fırsat doğmasın. Bu muameleler yalnız Turgut Bey mi yapmıştır? Başbakan da bu işin içindedir. Benim ikisine de kırgınlığım vardır. Olmuş bir hadise bitmiştir ama, hiçbir zaman unutulacak bir hadise değildir."

— "Sayın Özal, 1987'de sizinle ilk konuşmamızda size Semra Özal'ın politikaya atılacağı söylentileri üzerine görüşünüzü sormuş, siz de baş-sının bu konuda spekülasyon yaptığını söylemiş-tiniz. Son gelişmeler ışığında bu konudaki düşüncenizde bir değişiklik var mı acaba?"

— "İleri dönük, şu şekilde olacak, bu böyle olacak diye yazılan yazılar hep spekülasyon bana göre. Olabilir de, olmayabilir de."

— "Ama bu kez doğru çıktı. Politikaya atıldı-lar."

— "Atıldılar, bu iş gerçekleşti. Ama yazılıp da hiç olmayan şeyler de var. Spekülasyon falcihcil gibi bir şey. Falcihcil modern ismi spekülasyon. Bir-kin vatandaş kendi yorumunu kendi yap-sın."

— "Ama veriler fazlaymış ki bu soru sorul-muş."

— "Efendim denilebilir ki, Semra Hanım poli-tikaya evetmiş. Bunu ben de biliyordum o zaman-lar, ama söylemek istemedim. Sanmıyorum, dedim. Hayır girermeycek demedim. Çünkü Semra Hanım'ın hevesini biliyordum. Nitekim son hadiseler de bu hevesi ortaya koydu."

— "Acaba Semra Hanım genel başkanlık yari-şına katılacak mı?"

— "Yine spekülasyon yapıyorsunuz. Bunu söylesem spekülasyon, falcihcil olur."

— "Efendim siz de falcihcil yapıyorsunuz, çün-kü bugün gazetelerde okudum, Turgut Özal'ın son-da Semra Hanım'ı aday olarak göstereceğini öne sürmüşsünüz."

(Yusuf Özal burada teybi kapattım istiyor. Ben de buna uyuyorum.)

Haluk Cillov

EKONOMİYE NE OLUYOR?

TÜRKİYE ekonomisinin içinde yaşadığımız yıl yüzde 5.9 olarak belirlenen başlangıçtaki büyüme hızının yüzde 4-4.5 arasında kaleleşeceğini açıklanan raporuna rağmen, son dört aylık gelişmeler, bu rakamın gerçekleşmeye ihtimalini bile tehlikeye sokmuştur. Nitekim Ocak-Mart dönemine ait yayınlanan sınavı istisnai endeksinde imalat sanayinde üretim yerinde saydığını göstermektedir. Üstelik çalışma barışındaki kopukluk, uzun süreli grevlerin varlığı, bu yıl sanayi kesiminin ekonomiyeye fazla bir katkı sağlamayacağı görülmüştür.

Hizmet sektörünün ise, geçen yıl seviyesinin çok gerisinde bir büyüme süreci içinde seyrettiği bilinir. Böylece umumî kapalı, bu yıl tarım kesimine bağlı kal-mıştır. Gerçekten, hava şartlarının çok müsait geçmesi sayesinde bu yıl hemen hemen tekmlir tarımsal ürünlerde verimin iyi olması bekleniyor. Ancak ürünlerin üretilen nasil değerlendirileceği henüz bilinmemiştiğinden, bu sektörde de ekonomiyeye katkısı konusunda, fazla iyimser olmayı önlemektedir.

Ote yandan ithalata karşı serbestisi sayesinde ülkede hiçbir malın siktininin çekilmediği doğrudur. Ne var ki bu bolluk, toplumun büyük bir bölümünün maalesef "karnını doyurmaya" yetmemekte ve ce-lisikli politik uygulamalar yüzünden ekonominin bürüdüğü istikrarlı ortamından çıkması mümkün olamamaktadır.

Her şeyden önce parasal gelişmelerin endişe verici bir büyüme süreci içinde bulunduğu görülmektedir. Nitekim yılbaşında 14.3 trilyonda bulunan tedavüldeki banknot hacminin Nisan başında 19.6 trilyon liraya kadar yükseldiğini görüyoruz. Bu arada Hazine borçları hızla büyümüş ve iç borç stokunu 58 trilyon liraya ulaştırmış. Yalnız 1991 yılında 42 trilyon lira borç bütçe-mesi için, 41 trilyon lira yeniden borçlan-ma ihtiyacı duyulması, ne olduğu sağlığına bir borçlanma yolunda bürüdüğünü açık delillendirir. Böylece yılın ilk dört ayı sonun-da para arzının 82 trilyon liraya ulaştığını

EKONOMİ

İktisatçılar yeni dünya düzenini tartıştı

İKTİSATÇILAR Haftası'nın daha ilk gününde ilk fire verildi. 16'ncısı gerçekleştirilen haftanın açılış konuşmasını yapması beklenen Başbakan Yıldırım Akbulut, programda olmasına rağmen, salona kendisi yerine, kutlama telgrafı gelince, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'un da katılımıyla iktisatçılar "biz bize" bir toplantıya başla-dı.

Aykut, toplantının açılışında yaptığı konuşmanın ağırlığını, işgücü eğitimi ve vasıfsız işgücünün verimliliği konusunda ayırdı. Türkiye'nin genç bir nüfusa sahip olduğunu, 0-14 yaş grubunun toplam nüfusunun yüzde 61'ini oluşturduğunu bildiren Bakan Aykut, "Mesleki eğitim sisteminde koordinasyon eksikliğini belirledik. İşsiz ve vasıfsız vatandaşları, iş ve içi Bulma Kurumu bünyesinde getirilen olanaklarla vasıfsız işgücü verimliliğine yöneltiyoruz." dedi.

Avrupa Topluluğu'nda toplam 300 milyon çalışan nüfus bulunduğunu belirten Bakan Aykut, "Avrupa ülkeleri ile Türk iş yasa- larında amaç ve araçlar bakımından farklılık yok, önemli ortaklık ve benzerlikler var" dedi.

İktisatçılar Haftası'nda daha sonra, "Yeni bir dünya düzeni mi?" başlıklı panele geçildi. İlk konuşmayı yapan İktisat fakültesi eski öğretim üyesi Prof.Dr.Asaif Savaş Akad, yeni bir dünya düzenine girildiğini ve Türkiye'nin de bu dünyada başarılı olacağına inandığını söyledi.

Akad, "Bizim nealüç dünya yaşadık. Emperyalist dünya, sosyalist dünya ve üçüncü dünya. Simdi ise 1.5 dünya var. Bunun 1'ini, demokrasıyla yönetilen zengin ve hızlı büyüyen ülkeler oluşturuyor. Böyle bir dünya düzeni çıkıyorsa bunun gururu Avrupa Topluluğu'dur. İkinci faktör de sosyal demokrasidir. Yeni dünya düzeninde blokler baktentisi yanlıştır. Millî devlet ve millî egemenlik bittir. Çeşitliliğin birliği diye bir dünya düzenine doğru gidiliyor. Türkiye, bence azgelişmişliğini bildirir. Fakir bir kapitalist ülke olarak önünde hızlı bir büyüme dönemi var. Bir ülkenin sorunu artık o ülkeye yabancı sermaye gelip gelmemesi değil, o ülkeden dışarıya ne kadar yabancı sermaye gittiğidir. Türkiye 1.5'in 1 tarafında değil. Büyük tarahına dâime için, resmi ideolojileri kırımlı, darbe sorununu bitirmeli, kamu malinesine göz göstermeli ve iç tassarut oranını artırmalıdır" dedi.

İkinci konuşmayı yapan Prof.Dr.Erdoğan Alkin ise, konuşmasına şu sorularla başladı: "Sosyalizm tarihe karışıyor mu? Sosyal demokrasi sola doğru demir tarayacak mı? Muhafazakârlar ortaya doğru mu kayacak? Sosyal piyasa ekonomisi görüldü kım sahiplenecek? Demokrasî devam edecek mi? Devletin ekonomiyi yönlendirme görevi bitecek mi?"

Bunların, önümüzdeki dönemin temel soruları olduğunu belirten Alkin şöyle konuştu: "Sosyalizm tarihe karışamaz, inanışları uygulamalar ölüdür. Sosyal demokrasîler soldaki boşluğu doldurmaya çabalarken, Pape'nin son

